

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 033933 24 Uvp
Banja Luka, 12.11.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Strahinje Ćurkovića, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Tamare Kočić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi I. Č. iz B., [...] (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv zaključka broj: IO-24-12-3-02/2022 od 24.12.2022. godine Izvršnog odbora Advokatske komore Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu isplate jednokratne novčane pomoći advokatu, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 033933 23 U od 23.10.2023. godine, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 12.11.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, podnesena protiv osporenog akta tuženog, bliže navedenog u uvodu ove presude, kojim je obustavljen postupak, pokrenut po zahtjevu advokata N. V. za isplatu jednokratne novčane pomoći, inače majke tužiteljice.

Odbijanje tužbe je obrazloženo zaključkom nižestepenog suda da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer da su pravilno primijenjene odredbe člana 42. stava 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), s obzirom da je podnosilac zahtjeva zahtjev podnijela 7.7.2022. godine, a umrla 7.8.2022. godine, jer da se radi o upravnoj stvari koja se odnosi isključivo na novčanu pomoć koja pripada advokatu, kako je to propisano članom 3. Pravilnika o solidarnosti advokata Advokatske komore Republike Srpske (u daljem tekstu: Pravilnik o solidarnosti advokata), koji je donesen dana 25.11.2017. godine od strane tuženog. Sud je još naveo da je tuženi prije donošenja osporenog akta, kojim je obustavljen postupak po zahtjevu N. V. donio odluku od 24.9.2022. godine kojom je porodici isplaćena jednokratna novčana pomoć od 3.000,00 KM, shodno članu 9. Pravilnika. Na drugačije odlučivanje ne može uticati činjenica da je Komisija za solidarnu pomoć odlučivala o osnovanosti zahtjeva N. V. dana 18.8.2022. godine i o tome dala pozitivno mišljenje tuženom, s obzirom da je tuženi o tom zahtjevu mogao odlučivati u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, tako da nije osnovana tvrdnja tužiteljice da se postupak po zahtjevu njene majke trebao

nastaviti i da je tuženi bio u obavezi da o tom zahtjevu odluči pozitivno, a ne da obustavi postupak, jer je jednokratna novčana pomoć, koju je zahtijevala N. V. lično pravo advokata, pa kada je ista umrla, nije bilo osnova da se postupak dalje nastavi.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da je odluka tuženog trebala da predstavlja samo deklarativnu odluku, s obzirom da je Komisija dala pozitivan stav za prihvatanje podnesenog zahtjeva, te je samo nedostajala odluka o visini jednokratne pomoći, te nijednom riječju nije bila upitna osnovanost tog zahtjeva. Zbog toga nije bilo osnova za primjenu člana 42. stava 2. ZOUP da se taj postupak obustavi. O tome sud nije dao jasno i precizno obrazloženje, izuzev što se pozvao na određene odredbe Pravilnika o solidarnosti advokata, bez podvođenja tih normi na konkretan slučaj. Sasvim je jasno da je postupak obustavljen zbog smrti stranke, jer tuženi, niti je sud naveo zbog čega nije bilo uslova da se upravni postupak nastavi. Predložila je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i vrati nižestepenom sudu na ponovni postupak, ili preinači i tužba uvaži, a tužiteljici prizna navedenu pomoć, uz naknadu troškova postupka, koji se odnose na sudske takse.

Tuženi u odgovoru na zahtjev smatra da zahtjev treba odbaciti jer da je tužiteljica nižestepenu presudu zaprimila dana 30.10.2023. godine, a zahtjev podnijela 30.11.2023. godine. Ukoliko pak sud zaključi da je zahtjev blagovremen, detaljno analizira član 3. Pravilnika o solidarnosti advokata i ukazuje da je podnosilac zahtjeva za dodjelu pomoći, advokat N. V. preminula u roku od mjesec dana od dana podnošenja tog zahtjeva, zbog čega je i donesen osporeni zaključak. Posebno naglašava da je predviđena pomoć propisana samo za advokata, dok je jednokratka novčana pomoć takođe predviđena za porodicu, kako je to i odlučeno Odlukom broj: IO-24-09-06/2022 od 24.9.2022. godine, te je tom Odlukom tužiteljica ostvarila svoje pravo. Predložio je da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Nema osnova za odbacivanje zahtjeva, kao neblagovremenog, jer je tužiteljica presudu nižestepenog suda primila dana 30.10.2023. godine, kako je to i tuženi naveo, ali je zahtjev izjavila dana 29.11.2023. godine, preporučenom pošiljkom broj: RB 49 945 691 1 BA, te se taj dan uzima kao dan izjave zahtjeva, dok je Okružni sud u Banjaluci taj zahtjev zaprimio 30.11.2023. godine. Iz svega proističe da je zahtjev blagovremeno podnesen.

Iz stanja spisa proističe da je majka tužiteljice dana 7.7.2022. godine, N. V., podnijela zahtjev za isplatu jednokratne novčane pomoći; da je ista umrla 7.8.2022. godine; da je 18.8.2022. godine Komisija za solidarnu pomoć Izvršnog odbora dostavila mišljenje kojim je pozitivno odgovoreno na zahtjev majke tužiteljice; da je tužiteljica podnijela zahtjev za isplatu jednokratne novčane pomoći, o kojem je odlučio tuženi Odlukom od 24.9.2022. godine na način da je isplaćena ova pomoć u visini od 3.000,00 KM i da je osporenim aktom obustavljen postupak po zahtjevu N. V., usljed njene smrti.

Pobijana presuda je pravilna i zakonita, a tužiteljica, navodima u zahtjevu nije dovela u pitanje tu pravilnost i zakonitost.

Pravilnikom o solidarnosti advokata tuženog u članu 1. je propisano da se tim pravilnikom propisuju kriterijumi i postupak za dodjelu jednokratne novčane pomoći advokatima i članovima njihove uže porodice, zatim je propisano obezbjeđenje sredstava, kao i organi koji donose odluku o određivanju i visini novčane pomoći, dok je u članu 2. propisano ko se smatra članom uže porodice, a članom 3. tog pravilnika je propisano pravo advokata na jednokratnu novčanu pomoć i uslovi, koji moraju biti ispunjeni da bi se ta pomoć odredila advokatu. Uz ispunjenje ostalih uslova predviđeno je da ovo pravo pripada advokatu zbog njegove bolesti ili teške bolesti člana uže porodice, zbog njegovog ili teškog tjelesnog povređivanja člana uže porodice, uništenja ili znatnog oštećenja poslovnog prostora ili druge imovine, koji je onemogućen da se bavi advokaturom duže od 30 dana. Prema ovom određenju ovo je isključivo pomoć koja se dodjeljuje advokatu, dok je članom 4. Pravilnika predviđena i jednokratna novčana pomoć koja pripada advokatu za slučaj smrti člana uže porodice, ali i članu uže porodice za slučaj smrti advokata i to na ime troškova sahrane i podizanja nadgrobnog spomenika. Navođenje ovih odredaba Pravilnika ima za cilj da ukaže da su Pravilnikom predviđene pomoći koje isključivo pripadaju advokatu i pomoć koja može pripadati advokatu, ali za slučaj njegove smrti i članu uže porodice.

U konkretnoj situaciji tužiteljica je ostvarila jednokratnu novčanu pomoć za slučaj smrti majke, advokata, ali nije bilo osnova da tuženi nastavi postupak po zahtjevu njene majke, advokata N. V., koja je umrla prije nego što je odlučeno o njenom zahtjevu za jednokratnu novčanu pomoć, jer se radi o pomoći koja se isključivo dodjeljuje advokatu i predstavlja solidarnost advokata u odnosu na advokata koji je teško obolio i ne radi duže od 30 dana. Zbog navedenog je pravilno nižestepeni sud odbio tužbu i potvrdio zaključak tuženog kojim je obustavljen postupak pokrenut po zahtjevu N. V., a nakon što je utvrđeno da je ista umrla i s pozivom na član 42. stav 2. ZOUP. S tim u vezi se i svi navodi tužiteljice ukazuju bez osnova.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti, predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, iz kojeg razloga je zahtjev tužiteljice odbijen na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

S obzirom da je tužiteljica odbijena sa zahtjevom, to joj shodno odredbi člana 6. Zakona o izmjenama i dopunama ZUS („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 63/11) po načelu argumentum a contrario, ne pripadaju troškovi upravnog spora, pa je zahtjev za priznavanje troškova upravnog spora odbijen kao neosnovan.

Zapisničar
Tamara Kočić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić